

Megjegyzés

1956-ban újév ünnepe az esztendő első vasárnapjára esett. A hagyatékban erre az ünnepre nem található igehirdetés. A hiányzó igehirdetést egy 1960-ban elhangzott hallgatható újévi igehirdetés megjelentetésével pótoljuk, majd vízkereszt ünnepével folytatódik a sorozat.

Misszió "misszionáriusok" nélkül!

Időpontja: Vízkereszt ünnepe, 1956. január 6.

Alapige: Máté 2,1-12.

A mikor pedig megszületik vala Jézus a júdeai Bethlehemben, Heródes király idejében, imé napkeletről bölcsek jövének Jeruzsálembe, ezt mondván: Hol van a zsidók királya, a ki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövének, hogy tisztességet tegyünk néki. Heródes király pedig ezt hallván, megháborodék, és vele együtt az egész Jeruzsálem. És egybegyűjtve minden főpapot és a nép írástudóit, tudakozódik vala tőlük, hol kell a Krisztusnak megszületnie? Azok pedig mondának néki: A júdeai Bethlehemben; mert így írta vala meg a próféta: És te Bethlehem, Júdának földje, semmiképen sem vagy legkisebb Júda fejedelmi városai között: mert belőled származik a fejedelem, a ki legeltetni fogja az én népemet, az Izráelt. Ekkor Heródes titkon hivatván a bölcseket, szorgalmasan megtudakolá tőlük a csillag megjelenésének idejét. És elküldvén őket Bethlehembe, monda nekik: Elmenvén, szorgalmasan kérdezősködjetek a gyermek felől, mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek és tisztességet tegyek néki. Ők pedig a király beszédét meghallván, elindulának. És imé a csillag, a melyet napkeleten láttak, előttük megy vala mind addig, a míg odaérvén, megállta a hely fölött, a hol a gyermek vala. És mikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének. És bemenvén a házba, ott találák a gyermeket anyjával, Máriával; és leborulván, tisztességet tőnek néki; és kincseiket kitérvén, ajándékokat adának néki: aranyat, tömjént és mirhát. És mivel álomban meginttettek, hogy Heródeshez vissza ne menjenek, más úton térének vissza hazájokba.

A mai nap történetében élénk álló napkeleti bölcsek Krisztus előtt meghódoló pogányok. A Krisztus előtt meghódoló ember mindig a missziói igehirdetés gyümölcse. Pál apostol is így írja le a hitre jutás útját: „Mi módon hisznek abban, akik felől nem hallottak? Mi módon hallanának pedig prédikáló nélkül? Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által.” /Róma 10,14-17./ Áll ez már a betlehemi pásztorokra is. Az ő hitre jutásukban egy angyal a

prédikáló misszionárius, aki hirdeti nekik a Megtartó születéséről szóló evangéliumot. De hogyan jutottak a Messiásba vetett hitre ezek a napkeleti bölcsek? Ki volt az ő életükben az igehirdető misszionárius? A történet szerint egy csillag volt a Krisztushoz vezérlő mesterük, de a csillag-misszionárius néma. Nincs szava. Nem tud ígét hirdetni. Épp ezért egy izgató kérdést vet föl ez a történet: Lehet-e misszió misszionáriusok nélkül? Minden időben izgató kérdése lehetett ez a keresztyénségnek, számunkra azonban különösen az, hiszen a szemünk láttára maradt egész sereg missziói munkaterület „misszionáriusok” nélkül, mert a politikai helyzet lehetetlenné teszi régi munkahelyükön való továbbmunkálkodásukat. Mit felel erre az izgató kérdésre az ige?

1. Azt feleli: lehetett akkor.

Maga a történet is mutatja, hogy lehetett. Az ember azonban nem elégszik meg a tény megállapításával, hanem minden áron szeretné azt meg is magyarázni. Még a csodát is. Ezt a csodát a következőképp próbálják megmagyarázni: A babiloni fogságban keletre került a zsidóság nagy része. Közülük Dániel előkelő tisztbe került. Mikor a bölcsek, az úgynevezett mágusok, nem tudták megmagyarázni Nabukodonozor király álmát, ellenben Dániel meg tudta fejteni azt, hálából a király a babiloni összes bölcseknek elöljárójává tette őt. /Dán. 2,48./ Ebben a minőségében feje lett az írástudóknak, varázslóknak és jövendölőknek /Dán. 5,11./, tehát annak a mágus-társadalomnak, melynek késői tagjai voltak a napkeleti bölcsek is. Dániel, aki egyetlen alkalmat sem szalasztott el a bizonyágtételre, bizonytalansággal megismertette a mágusokkal az Izraelnek szóló isteni ígéreteket s köztük azt a messiási ígéretet is, melyet egykor Bálám mondott Izrael felől: „Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izraelből.” /IV. Móz. 24,17./ A főképp csillagjósással foglalkozó bölcsek jól megjegyezték ezt a próféciát s egyik nemzedék a másiknak adta tovább a hírt, hogy egyszer majd megjelenik egy csodálatos csillag az égen s ez annak lesz a jele, hogy Izraelben megszületik az Isten-ígérte nagy Király s ezzel megkezdődik a világ boldog arany korszaka.

Míg a napkeleti bölcsek elődei a csillagászok messiási várakozását magyarázzák, addig utódaik, későbbi csillagászok, a csillag megjelenését magyarázzák meg. 1603-ban Kepler csillagász megfigyelte, hogy 3 bolygó: a Jupiter, Szaturnusz és Mars olyan közel került egymáshoz, hogy a Földről szabad szemmel egy hatalmas csillagnak látszott. A bolygók szabályos mozgásából visszafelé következtetve kiszámította, hogy körülbelül Krisztus születése idején ugyanez a helyzet állhatott elő. Számítását megerősítette az a körülmény is, hogy a kínaiak csillagászati táblái is beszélnek egy ilyen, Krisztus születése korabeli megfigyelésről.

Mindez magyaráz, de nem szünteti meg, sőt nem is csökkenti a csodát. Mert a legnagyobb csoda ebben a történetben mégiscsak az, hogy egy ige évszázadokon át emlékezetben marad pogány világban, nem veszíti el csíráképességét ennyi idő alatt, nem válik holt ismeretté, mint a jeruzsálemi főpapok és írástudók elméjében a Betlehemről szóló mikeási prófécia, hanem alkalmas időben megelevenedik és Krisztushoz vezérlő mesterré válik. Ilyen csodálatos gondja van Istennek az Ő Igéjére! /Jer. 1,12./ Mintha az egész szemléltetése lenne annak az igazságnak, amelyet Jézus így fejezett ki: Ha az emberek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani. /Luk. 19,40./ Élő emberek helyett holt csillagok. Egy-egy elhintett igemag akkor szökken szárba és hoz dús aratást, mikor már régen porrá vált a vető. Misszionáriusok jönnek, misszionáriusok mennek, de Istennek beszéde megmarad örökké. /Luk. 21,33./ Ez a titka annak, hogy volt misszió „misszionáriusok” nélkül is.

2. Mindez azonban nemcsak akkor lehetett. Lehetett a történelem folyamán is.

A napkeleti bölcsek esete nem az egyetlen eset. Nem azokra az esetekre gondolok, mikor vértanú-halállal lakoltak igehirdetők az igehirdetésért. A vértanúk után ugyanis mindig akadtak új, vértanúságra elszánt emberek s az igehirdetés folyt tovább. Azokra az esetekre gondolok, mikor a vértanúk nyomába nem léphettek új, elszánt emberek, a hatalom birtokosai ezt lehetetlenné tették s az igét elhallgattatták. Ez felel meg annak a helyzetnek, mikor a missziói munkaterület misszionárius nélkül marad.

Nem kell messzire menni példáért. Mi, magyar protestánsok, magunk vagyunk a példái annak, hogy lehet misszió hivatalos misszionáriusok nélkül is. Gondoljunk arra, a két évszázados üldözésre, melyet át kellett szenvednünk. Templomainkat és iskoláinkat elvették, papjainkat és tanítóinkat elűzték, híveinket polgári jogaikból is kiforgatták és mindenféleképp sanyargatták. Földesurak vallásváltoztatása az ő vallásukat is megváltoztatta. Közhivatalokra nem alkalmazták őket. Hosszú évtizedeken át éltünk templom, iskola, pap, tanító nélkül, sanyargatások közepette és mégis itt vagyunk s élünk. Mikor a türelmi rendelet után szinte gomba módra alakultak a gyülekezetek s nőttek ki a földből tömegével az evangélikus templomok, álmélkodva mondhatta az anyaszentegyház az ézsaiási prófeciával: „Ki szülte nékem ezeket? Hisz én gyermektelen és terméketlen voltam, fogoly és számkivetett; és ezeket ki nevelte fel? Íme, én egyedül maradtam meg, ezek hol voltak?” /Ézs. 49,21./ Az elhintett ige tovább végezte a missziót a magvetők távozása után s a köntösös prédikátorok elhallgattatása után megszólaltak csendben az egyszerű hívek.

A közelmúltból is van példánk. Mikor a legutóbbi világháborúban a japánok elfoglalták Formosa szigetét, minden külföldi misszionáriusnak el kellett hagyni a szigetet.

Csak hat év múlva térhettek vissza, 1946-ban. Ekkor 4.000 új keresztyén és 20 új keresztyén templom várta a misszionáriusokat. Hogyan volt lehetséges a misszió, misszionáriusok nélkül? Úgy, hogy egy egyszerű bennszülött asszony, Chio-ang, felelősségre indult szívében. Mindenfelé bibliatanulmányozó köröket szervezett s faluról-falura járva gondozta őket úgy, ahogy tőle telt. Ha elhallgattatják a tanítványokat, megszólalnak a kövek, aktívvá válnak az eddig passzív hívek s megy tovább a misszió.

3. Ezzel a példával már egészen a mához érünk. Lehet mindez ma is? Lehet ma is!

Lehet ma is, mikor a misszionáriusok kis csapata egyre többször találkozik Krisztus gyűlölő Heródesekkel. Heródes dacára is eltalálnak Krisztushoz.

A misszió ma egyre több helyen áll bezárt, vagy bezáródó kapuk előtt. Bezárta kapuját Kína, bezáródóban vannak a kapuk a mohamedán országokban, Afrikában, Indiában, Burmában. Akadályok vannak még Dél-Amerikában is, Kolumbiában, sőt Spanyol-, Olasz- és Görögországban is, akadályokba ütközik a protestáns misszió. Egyik helyen a megváltozott világnézet, másutt a gyarmatosító politika elleni ellenszenv, a feltámadt faji öntudat, az ismét lángra gyúlt őspogányság, megint másutt talán a misszionáriusok balgatagsága idézte elő emberileg ezt a szomorú helyzetet. Hatalmas területek maradtak misszionárius nélkül, de a misszió nem bukott el, az árván maradt keresztyéneknek egy bizonyosságuk van: a bezárt ajtón ember be nem léphet, de Jézus Krisztus, a Feltámadott és élő Úr, nemcsak egykor Jeruzsálemben tudott belépni a zárt ajtón keresztül /Ján. 20,19./, hanem ma is. Ezt a hitüket az események is igazolták. A zárt ajtók mögött önálló egyházakká szervezkedtek a misszió gyümölcsei s most mint úgynevezett ifjú egyházak virágzó életet élnek. A misszionáriusok helyébe bennszülöttek léptek s a külmissziói területből belmissziói terület lett. A fehér emberek elhallgattak, megszólaltak a színesek s a misszió megy tovább misszionáriusok nélkül is.

4. Mit jelent mindez a mi számunkra?

Azt, amit a napkeleti bölcsek jeruzsálemi megjelenésének kellett volna jelenteni: egy nagy sürgetést: Jöjjetek ti is, hódoljatok a nagy Királynak! Heródes, a papok és írástudók, meg Jeruzsálem népe nem értette meg ezt, úgy látszik azonban, hogy a mai keresztyénség valamivel többet ért meg a helyzetből. Valami nagy sürgősség lett úrrá a missziói munkán, mintha azt éreznék, hogy sietni kell, mert eljő az éj s akkor már nem lehet munkálkodni. /Jn. 9,4./ Csak 1-2 példát erre: a svéd egyház 1955. évi missziói költségvetése négy és félmillió svéd korona volt. Óriási összeg. Ez az egyház 1.600 misszionáriust küldött ki. A kis finn

egyházat 160 misszionárius képviseli Isten frontján. Az amerikai torontói gyülekezet egymaga 400 misszionáriust küldött ki és tart el. A herrnhuti testvérgyülekezet, melynek mindössze 180.000 tagja van, 174 misszionáriust tart munkában.

Halljuk meg mi is a napkeleti bölcsek sürgetését! Mi magunk talán nem tudunk elindulni a missziói munkamezőre, az ajándékunk sem érhet ki hozzájuk, az imádságunk azonban minden bezárt ajtón áthatol, átszel minden távolságot s áldásként leszáll oda, ahol arra éppen szükség van. Minket az Isten most imádság-hátvédszolgálatra rendelt, mint egykor Mózes, Áront és Hurt a harcoló Izrael mögé. Gondolj arra, hogy a világon minden percben 95 ember hal meg! Fontos és sürgős szolgálat tehát az imádság. Ámen.